

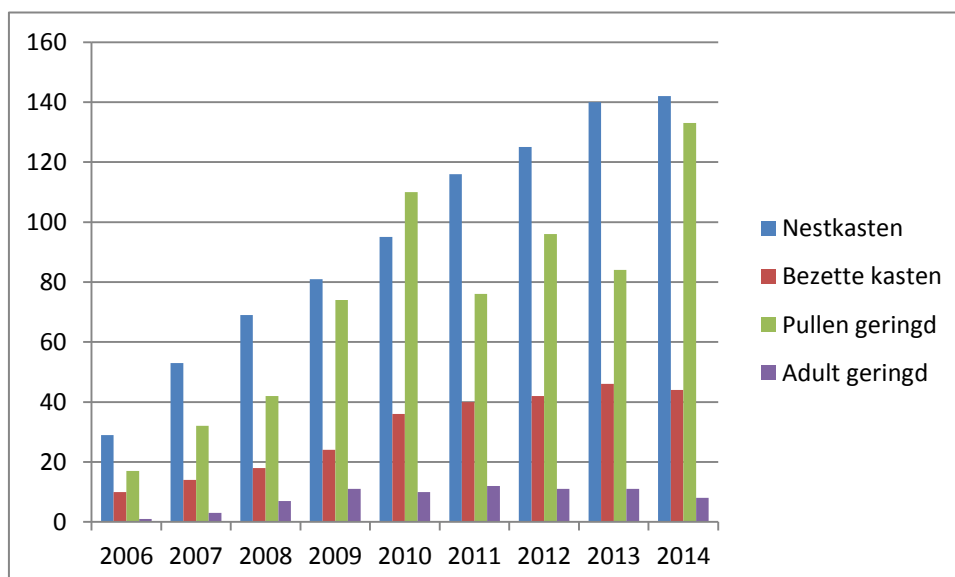
Jaarverslag Steenuilen in de gemeente Hellendoorn 2014

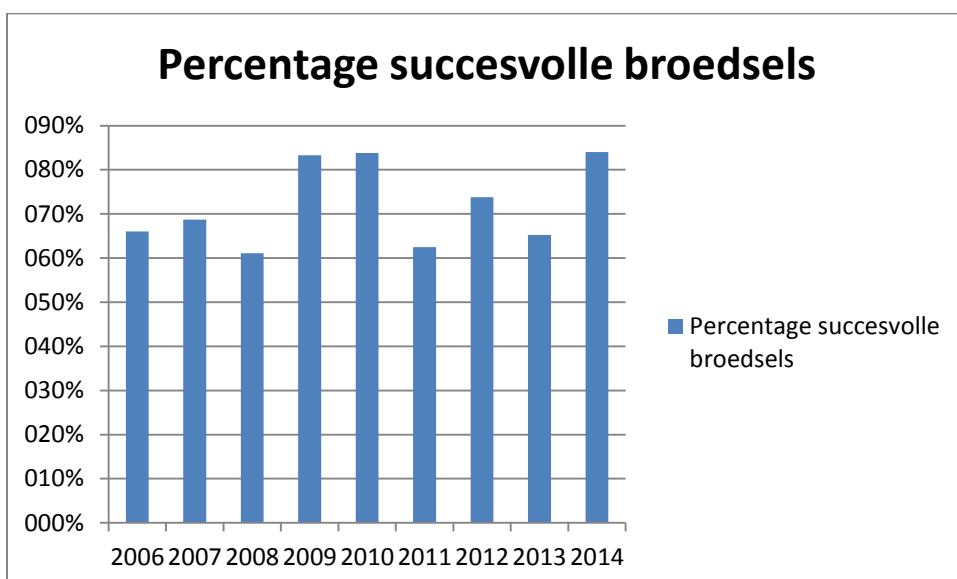
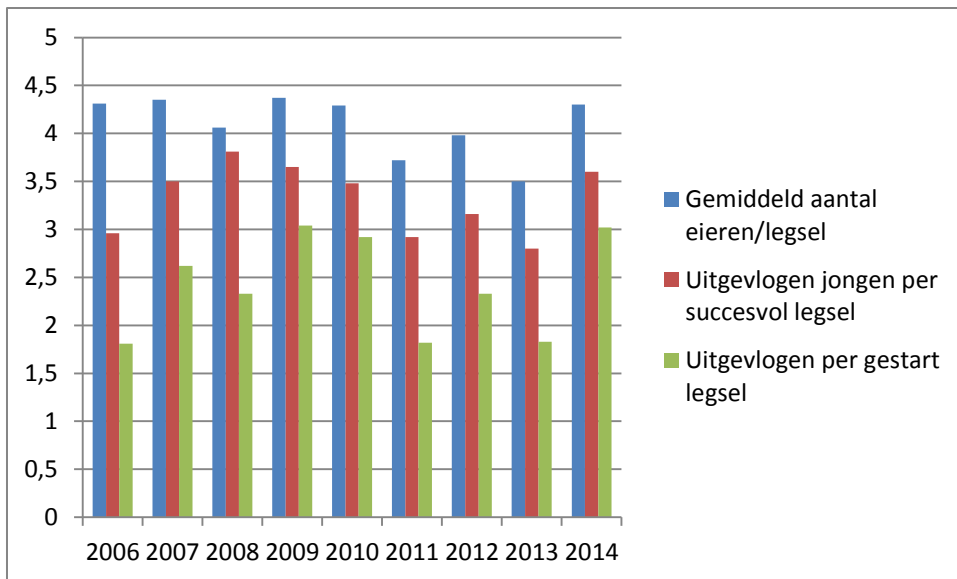
De afgelopen milde winter en het voorjaar dat al vroeg begon bleken gunstige factoren voor de Steenuil populatie. Ook het voedsel aanbod in de vorm van muizen was dit voorjaar bijzonder groot. De weersomstandigheden in het vroege voorjaar waren dusdanig dat de Steenuilen wel eens wat eerder met de eileg zouden kunnen beginnen. Echter na de eerste controle ronde eind april toen we een aantal nestkasten bezochten bleek dat de Steenuilen in ons observatie gebied geen extreem vroege legfels hadden. De gemiddelde eileg start midden april gewoonlijk. Na op een later tijdstip meerdere kasten bezocht te hebben konden we vaststellen dat ten gevolge van het grote voedsel aanbod in de vorm van insecten en muizen het aantal eieren per gestart legsel groter was dan voorgaande jaren.

Ook waren we erg benieuwd of het "steenmarter proof" maken van een aantal kasten middels een pendel, geplaatst in het najaar 2013 op locaties waar we vorig jaar predatie constateerden van de steenmarter effectief zou zijn.

De constructie die Albert gemaakt had, en waar we al een test mee gedaan hadden, bleek nu in meerdere kasten goed te werken! Zowel in het ei stadium, als bij de pullen hebben we geen predatie of bewoning van een marterachtige aangetroffen.

Samenvattend kunnen we stellen dat het een erg goed jaar was voor de Steenuil. Aan de hand van bijgaande histogrammen kunt u aflezen hoe het dit jaar verlopen is en een vergelijking maken met voorgaande jaren.

Voedsel

De steenuil maakt gebruik van verschillende jachtmethoden. Op plaatsen waar de vegetatie kort is, jaagt hij lopend, huppend en soms rennend en pakt wat hij pakken kan. Ook loert hij dikwijls vanaf vaste uitkijkposten als paaltjes, hekken en overhangende takken naar een smakelijk hapje. Af en toe verschalkt hij zwevend en biddend een prooi. De steenuil heeft een breed voedselpakket en kan zich goed aanpassen aan de lokale voedselsituatie.

In de winter en als er jongen zijn vangt de steenuil vooral muizen. In jaren met veel muizen vormen deze kleine zoogdieren het stapelvoedsel van de steenuil. Veldmuis en bosmuis zijn dan favoriet. Hij versmaadt ook andere soorten niet zoals huismuis, rosse woelmuis, aardmuis en spaarzaam diverse soorten spitsmuizen. Soms weet hij ook een mol, woelrat of zelfs een vleermuis te bemachtigen.

In aantallen vormen insecten het belangrijkste voedsel van de steenuil. Het meest begeerd worden de grotere soorten zoals oorwormen, loopkevers, mestkevers, snuitkevers, waterkevers, nachtvlinders, rupsen en vooral meikevers.

Voortplanting

Steenuilen worden aan het eind van hun eerste levensjaar geslachtsrijp. Dat houdt in dat ze al een jaar na hun geboorte zelf jongen kunnen voortbrengen. In de loop van de winter begint de baltsperiode. In maart of begin april wordt door beide partners uitgemaakt waar gebroed gaat worden. Dikwijls is dat dezelfde plek als voorgaande jaren. De eileg vindt plaats in april. (+/- 5 april eerste ei)

Gemiddeld bevat een legsel vier (drie tot vijf) matte tot glanzend witte eieren (ca. 29 mm x 34 mm).

Dode Steenuil?

Het doorgeven van waarnemingen van dode steenuilen is een waardevolle bijdrage aan het onderzoek. Zo krijgen we een beter beeld van doodsoorzaken. Van geringde vogels kunnen we bovendien informatie verzamelen over de overleving van steenuilen, verplaatsingen enz. Iedereen kan een steen(uil)tje bijdragen!

Albert Stevens, Gerhard Bolink en Adriaan Hulsbergen